

Õiguskantsler

Direktor Andre Lilleleht
Viru Vangla
viruv.info@just.ee

Teie 8.10.2012 nr 2-8/33475-1
Õiguskantsler 21.11.2012 nr 7-4/121101/1205331

**Soovitus õiguspärasuse ja hea halduse tava järgimiseks
Kinni peetavatele isikutele isiklike elektriseadmete väljastamine**

Austatud härra direktor

Minu poole pöördus avaldusega Viru Vanglas karistust kandev kinnipeetav (edaspidi avaldaja), kes ei ole rahul Viru Vangla tegevusega temale isikliku raadiovastuvõtja kambrisse kasutamiseks väljastamisel.

Tutvunud avaldaja pöördumise, Teie vastusega teabe nõudmisele ning muu asjakohase materjaliga, leian, et:

- Isiklike elektriseadmete kinni peetavatele isikutele kasutusseandmist reguleeriva vangistusseaduse § 31 lõike 2 näol on tegemist kaalutlusõigust sisaldava normiga, mille rakendamisel on tulenevalt haldusmenetluse seaduse § 4 lõikest 2 vanglal kohustus teostada igakordset diskretsiooniõigust.
- Viru Vangla direktori 05.03.2012 käskkirja nr 1.1-1/51 punkt 1.26¹ on välistanud seadusega pandud kaalutlusõiguse teostamise osas, millega on keelatud Viru Vangla kinni peetavatel isikutel omada isiklikku raadiovastuvõtjat. Selline regulatsioon ei taga võimalust kaaluda kinni peetavate isikute omandiõiguse igakordset riivet seadusandja sätestatud ulatuses ning seega ei ole nimetatud käskkirja punkt kehtiva õigusega kooskõlas.
- Vangistusseaduse § 31 lõikes 2 sätestatud loa andmise diskretsioon on määratletud nimetatud sättes toodud kaalutlustega ning loa andmisest keeldumise piisavaks aluseks ei ole asjaolu, et Viru Vangla tagab kinni peetavatele isikutele raadio kuulamise võimaluse.

- Avaldajale raadio väljastamise otsustamisel on Viru Vangla jätnud teostamata vangistusseaduse § 31 lõikes 2 sisalduva kaalutusõiguse. Selline diskretsioonivolituse mittekasutamine kujutab endast olulist diskretsiooniviga, mistõttu ei ole langetatud otsus õiguspärane.

Seoses eeltooduga teen Viru Vanglale järgnevad soovitusel:

- viia kinni peetavatele isikutele isikliku raadiovastuvõtja kambrisse kasutamiseks väljastamist puudutav regulatsioon kooskõlla kehtiva õigusega (eeskätt tunnistada senisel kujul kehtetuks Viru Vangla direktori 05.03.2012 käskkirja nr 1.1-1/51 punkt 1.26¹);
- edaspidi teostada seadusega ette nähtud alustel ja piirides kinni peetavate isikute isiklike raadiote kambrisse kasutada lubamise otsustamisel igal konkreetsel üksikjuhtumil kaalutusõigust.

I Asjaolud ja menetluse käik

1. Avaldaja väitis, et pöördus Viru Vangla poole 09.01.2012 taotlusega saada kambrisse kasutamiseks isiklikku raadiovastuvõtjat. Avaldaja põhjendas soovi vajadusega kuulata saateid nende raadiojaamade programmist, mida vangla kambritesse sisse ehitatud raadiovõrgu kaudu ei transleerita.

2. Viru Vangla jättis avaldaja taotluse 26.01.2012 nr 6-9/2814-1 otsusega rahuldamata, põhistades seda vangistusseaduse (edaspidi ka VangS) § 15 lõike 4 alusel antud vangla direktori 05.03.2010 käskkirjaga nr 1.1-1/51, mille punkti 1.26¹ kohaselt¹ on Viru Vangla kinni peetavatel isikutel keelatud omada isiklikku raadiovastuvõtjat. Lisaks selgitab vangla, et raadio kuulamise võimalus on küllaldaselt tagatud kambritesse sisse ehitatud raadiotranslatsioonivõrgu kaudu.

3. Viru Vangla 14.10.2010 käskkirja nr 1.1-1/207 kohaselt on isiklike raadiovastuvõtjate keelamise põhjuseks asjaolu, et kambrites on raadioprogrammi edastamiseks mõeldud seadmed sisse ehitatud ja seetõttu on isiklik raadio mittevajalik. Mittevajalike esemete olemasolu kambris raskendab läbiotsimist ja suurendab võimalusi keelatud esemete peitmiseks ning ohustab sellega vangla sisekorda.

4. Avaldaja esitas taotluse rahuldamata jätmise otsusele 27.02.2012 vaide, milles rõhutab muu hulgas ka Riigikohtu praktikat VangS § 31 lõikes 2 sätestatud elektriseadmete lubamise tingimuste osas. Avaldaja taotles vaides Viru Vangla direktori 14.10.2010 käskkirja nr 1.1-1/207 punkti 1.26¹ tühistamist ja ettekirjutuse tegemist talle raadio väljastamiseks.

5. Viru Vangla on vaide Justiitsministeeriumisse edastamisel 14.03.2012 kirjas nr 6-12/82-1 osutanud taas sellele, et kuna raadio kuulamise võimalus on muul moel tagatud, on isiklik raadio mittevajalik. Vangla on samas leidnud, et VangS § 31 lõikest 2 tulenevalt on tegemist vanglateenistuse kaalutusotsusega.

¹ Vastav muudatus on avalduse lisade kohaselt kehtestatud Viru Vangla direktori 14.10.2010 käskkirjaga nr 1.1-1/207.

6. Justiitsministeeriumi 13.04.2012 vaideotsusega nr 11-7/2977 on avaldaja vaie jäetud rahuldamata. Vaideotsuses on põhimõtteliselt nõustatud vangla väidetega, et isikliku raadio omamine on mittevajalik ja kuna elektriseadmetesse võib peita keelatud esemeid, on ohus vangla julgeolek. Avaldaja viiteid Riigikohtu praktikale VangS § 31 lõikes 2 toodud elektriseadmete kasutusse lubamise osas peab ministeerium asjakohatuiks.

7. Avaldaja on osutanud õiguskantslerile edastatud pöördumises oma Tartu Halduskohtule edastatud kaebusele, milles avaldaja toob argumendid, mida soovib ka õiguskantslerile esitatud avalduses esile tõsta (kaebus ise tagastati avaldajale ja hetkel teadaolevalt ses küsimuses kohtumenetlust ei toimu).

8. Avaldaja palus kohtul tuvastada Viru Vangla direktori tegevuse õigusvastasus, mis seisnes tema vaide edastamises haldusmenetluse seaduse (edaspidi ka HMS) § 80 lõiget 1 eirates. Samuti palus avaldaja tühistada Viru Vangla 14.10.2010 käskkirja nr 1.1-1/207 p 1.26¹ osas, mis puudutab kinni peetavale isikule raadio keelamist, ning kohustada vanglat väljastama talle raadio.

9. Avaldaja avalduse ja selle lisadega tutvumisel tõusetus kahtlus, et Viru Vangla direktor on asunud haldusaktidega omatahtsi reguleerima seadusandja poolt selgelt sätestatud küsimust ning tegemist võib olla probleemse olukorraga. Samuti tundus põhjendatud avaldaja väide, et Viru Vangla on eiranud HMS § 80 lõikes 1 sätestatud tähtaega.

10. Teie 08.10.2012 vastuses minu nõuniku teabe nõudmisele nendite, et kuna Viru Vanglas on ehituslikult raadio kõikides kambrites tagatud, siis isiklik raadio samal eesmärgil ei ole enam vajalik ese VangS § 31 lg 2 mõttes. Selgitate, et vangla ei sunni kinni peetavaid kuulama ainult ühte raadiokanalit, vaid võimaldatakse kuulata nelja raadiokanalit.

11. Märkite, et Viru vangla direktori 14.10.2010 käskkirja nr 1.1-1/207 punktiga 3 täiendati Viru Vangla direktori 05.03.2010 käskkirja nr 1.1-1/51 „Viru Vangla kinni peetavatele isikutele keelatud esemete ja ainete loetelu“ punktiga 1.26¹, millega keelati kinni peetavatele isikutele CD ja DVD mängija ning isiklik raadio. Käskkirja 1.1-1/207 punktiga 6 täiendati käskkirja nr 1.1-1/51 punktiga 2.7¹, mille kohaselt on Viru Vanglas ehituslikult raadio kambrites tagatud, mistõttu isikliku raadio omamine kambris on mittevajalik.

12. Viitate oma vastuses VangS § 66 lõikele 1 ning selgitate, et mittevajalike esemete kambris omamine raskendab läbiotsimist ning suurendab võimalust peita kambris erinevaid keelatud esemeid, mistõttu ohustab see vangla julgeolekut. Vanglal puuduvad Teie sõnul vastavad spetsialistid, et elektriseadmete sisu kontrollida ja elektriseadme avamine on isegi sel juhul seotud riskiga elektriseadet kahjustada. Selgitate ka, et vangla poolt kinni peetavatele isikutele väljastatud elektriseadmetele turvakleebiste paigaldamine ei hoia ära keelatud esemete elektriseadmetesse peitmist, kuivõrd kleebiste eemaldamine ei ole keeruline. Seega soodustab Teie hinnangul isikliku raadio keelamine vangla julgeoleku tagamist ning keeld on vajalik keelatud esemete peitmise võimaluse vähendamiseks.

13. Toetudes VangS § 15 lõikele 2 ja § 31 lõikele 2 ning Justiitsministri 30.11.2000 määruse nr 72 „Vangla Sissekorraeeskiri“ paragrahvile 1¹ olete seisukohal, et eelnimetatud käskkirjadega on Viru Vangla direktor teinud kaalutletud otsuse kõikide kinni peetavate isikute suhtes ning vangla ei ole väljunud kaalutlusõiguse piiridest ega arvestanud üldkorralduse väljaandmisel asjakohatute kaalutlustega.

14. Teie hinnangul ei ole kinni peetaval isikul õigus nõuda igasugust meelepärast vaba aja sisustamist ning üleliigsed asjad on ohuks vangla julgeolekule. Samuti leiate, et kehtestatud piirang ei riiva isiku õigusi ülemäära, kuna kinni peetaval isikul on võimalus kuulata raadiot kambrisse sisseehitatud raadioaparaadi abil.

15. Avaldaja vaide HMS § 80 lõikest 1 tuleneva tähtaegse esitamise kohustuse järgimata jätmist põhjendate sellega, et Viru Vangla praktika kohaselt liigub vaie pärast registreerimist üksusesse tagasi, kus korraldatakse vaide menetlemiseks vajalike materjalide kogumine ja vaide eelmenetlus. Lõpliku vaide edastamise või vaide rahuldamise otsuse koostab jurist. Avaldaja esitas vaide inspektor-kontaktisikule 27.02.2012, mille osas koostati seisukoht 06.03.2012. Vangla juristi poolt edastati vaie Justiitsministeeriumile 14.03.2012.

16. Selgitate, et üksuse eelmenetlejal jäi seisukoha koostamisel tähelepanuta vaide Justiitsministeeriumisse edastamise vajadus ning üksus lähtus kümne päevasest tähtajast, mis tingis ka vaid edastamise hilinemise. Väidate, et probleemist on üksusega räägitud ning on tehtud vajalikku selgitustööd vaiete läbivaatamise tähtaegade osas.

II Õiguskantsleri seisukoht

17. Alljärgnevalt selgitan Teile oma seisukohti lähemalt. Kuivõrd avaldaja pöördumise pinnalt tõusetus küsimus Viru Vanglas kehtestatud regulatsiooni õiguspärasusest, siis käsitlen seda probleemi ja avaldaja taotluse lahendamise õiguspärasusega seonduvat eraldi.

1. Viru Vanglas kehtiva regulatsiooni õiguspärasus

18. Kinni peetavate isikute isiklike asjade õiguslik regulatsioon paikneb vangistusseaduse mitmetes erinevates paragrahvides. VangS § 15 on üldregulatsioon kinnipeetavate isiklike asjade suhtes, mitmed isiklike asjadega (soetamisega, kasutamisega) seotud küsimused on seadusandja pidanud aga vajalikuks reguleerida eraldi vastavate sätetega, mis on seega erinormideks VangS § 15 lõigete 2-4 osas. Eraldi on reguleeritud ka isiklike elektriseadmete kasutusse andmise küsimust VangS § 31 lõikes 2.

19. VangS § 31 lõike 2 näol on tegemist kaalutlusõigust sisaldava normiga. See tähendab, et sättes nimetatud elektroonilised vaba aja veetmise vahendid võivad kinnipeetaval olla vanglateenistuse ametniku loal. Arusaama, et tegemist on kaalutlusõigust sisaldava normiga, on selgelt väljendatud nii õiguskirjanduses kui ka Riigikohtu praktikas.² HMS § 4 lõige 2 kohustab haldusorganit teostama kaalutlusõigust kooskõlas volituse piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve. Tegemist on kaalutlusreeglitega, mille rikkumise korral on tegemist kaalutlusveaga.³

20. Üheks kaalutlusreegliks on ka haldusorganile seadusega antud kaalutlusõiguse kasutamise kohustus.⁴ Kaalutlusviga võib sellisel juhul tekkida asjaolust, et haldusorgan on võtnud kas mõnes halduseeskirjas või haldusaktis jäiga seisukoha, mis välistab üksikjuhul kaalumise ning seega ka otsuse langetamise konkreetse juhtumi asjaolusid arvestades.

² Vt. L. Madise, P. Pikamäe, J. Sootak. Vangistusseadus. Kommenteeritud väljaanne. Tallinn 2009, lk 80. RKHKo 09.06.2010, nr 3-3-1-32-10, p 19.

³ Vt I. Pilving. Haldusakt. A. Aedmaa jt Haldusmenetluse käsiraamat. Tartu 2004, lk 280.

⁴ I. Pilving. Haldusakt. A. Aedmaa jt Haldusmenetluse käsiraamat. Tartu 2004, lk 281.

21. Riigikohus on kaalutlusõiguse teostamise osas sedastanud järgmist: "Põhimõtteliselt on [halduseeskirja – minu lisandus – I.T.] koostamisel teostatud juba esimene kaalumisetapp ning tehtud valikud tüüpiliste juhtumite tarbeks. Kuigi halduseeskiri peab abistama haldusorganit edaspidise kaalutlusõiguse teostamisel, ei tohi eeskiri kaalumist takistada ega välistada. Seega peab haldusel olema põhjendatud juhtudel ning konkreetse juhtumi asjaolusid arvestades õiguspärase kaalumisohtsuse saavutamiseks võimalus ka halduseeskirjas sätestatud piire ületada. Seejuures tuleb halduseeskirja kohaldades järgida võrdse kohtlemise ning proportsionaalsuse põhimõtet. [...] Asja materjalidest nähtuvalt toimus kaalumise halduseeskirja alusel, kusjuures haldusorgan piirdus kaalumisel enda kehtestatud jäikade reeglitega, mis ei pruugi võimaldada täies mahus kasutada seadusest tulenevat diskretsioonivolitust ega lähtuda kõikidest olulistest asjaoludest. Diskretsioonivolituse mittetäielik kasutamine ja olulistele asjaoludele mittetuginev kaalumise võivad endast kujutada sellist olulist diskretsiooniviga, mis on kaalutlusotsuse tühistamise aluseks."⁵

22. Viidatud juhul oli tegemist halduseeskirjaga, ent avaldaja osutatud juhtumil on diskretsiooni piiratud normiga, mis on siduv ka halduseväliselt (st kinni peetavatele isikutele). Sellised haldusaktid peavad olema HMS § 54 kohaselt antud kehtiva õiguse alusel ja sellega kooskõlas. Käesolevas asjas on vangla direktor kehtestanud regulatsiooni, mis sisuliselt sätestab isikliku raadiovastuvõtja kambrisse lubamise seadusandja poolt antud regulatsioonist erinevalt ning redutseerib vanglateenistuse kaalutlusõiguse ses küsimuses ilma vastava volitusnormita pea nullini.

23. Juhin Teie tähelepanu asjaolule, et VangS § 31 lõikes 2 on seadusandja kirjutanud vanglateenistusele ette kaalutlusõiguse ja lisaks andnud ka kriteeriumid, mille alusel seda igal üksikjuhul teostada. Riigikohus on juba 2010. aastal nentinud, et: „Vangla administratsiooni kaalutlusõiguse piirid sellise loa [*elektriseadmete kasutamiseks – minu lisandus – I.T.*] andmise otsustamisel on määratud VangS § 31 lg-ga 2. Vangla võib loa anda juhul, kui vastava seadme kasutamine ei riku vangla sisekorraeeskirja ega häiri teisi isikuid.“⁶ Selles kohtuotsuses on Riigikohus ka nentinud, et sättes nimetatud piirangute laiendamiseks vanglateenistusel pädevus puudub.

24. Käesoleval juhul on vangla direktor lugenud keelatud esemeks asja, mille omamise võimalust (ja seega kuulumist lubatud esemete hulka) on seadusandja määranud ja VangS § 15 suhtes erinormiks olevas sättes reguleerinud. Seeläbi on direktor isikliku raadio VangS § 15 lõike 4 alusel keelatud esemeks tunnistades sisuliselt muutnud VangS § 31 lõikes 2 antud õiguse olematuks (vähemalt raadiovastuvõtjat puudutavas osas).

25. Sätestades raadio vastupidiselt VangS § 31 lõikes 2 reguleeritule keelatud esemeks, on direktor võtnud sellega vanglateenistustelt igasuguse võimaluse kaaluda neid asjaolusid, mida seadusandja ja Riigikohus on oluliseks pidanud. Teisisõnu, Viru Vangla vanglateenistus on võtnud endalt vastu seadusandja tahet ja tuginedes VangS § 15 lõikele 4 seadusandja poolt sätestatud kaalutlusõiguse ning välistanud sisuliselt võimaluse, et Viru Vanglas saaks isik ükskõik mis kaalutlustel ja isegi juhul, kui vastava seadme kasutamine ei riku vangla sisekorraeeskirja ega häiri teisi isikuid, kambrisse isikliku raadio. Vanglateenistus ei saa minu hinnangul seadusandja eest kuidagi nõ ette ära otsustada, et Viru Vanglas ei saa tekkida olukorda, kus VangS § 31 lõikes 2 toodud kaalutluse aluseks olevad asjaolud tingivad alati ja igal juhul isikliku raadio kambrisse saamise taotlusele negatiivse vastuse. Seega ei saa minu hinnangul lugeda õigeaks Teie väidet,

⁵ RKHKo 16.01.2008, nr 3-3-1-81-07, p 14, 20.

⁶ RKHKo 09.06.2010, nr 3-3-1-32-10, p 19.

mille kohaselt ei ole vangla väljunud kaalutusõiguse piiridest tehes otsuse kõikide kinni peetavate isikute suhtes.

26. Vangla julgeolek on kahtlemata tähtis ja oluline, samas ei anna see vanglateenistusele põhjust eirata seadusandja tahet kinni peetavate isikute õiguste ja kohustuste reguleerimisel. Kui vanglateenistus peab vajalikuks üht või teist kinni peetava isiku õigust täiendavalt lisaks seaduses sätestatule piirata, siis ei ole lahenduseks seaduses antud kaalumisvõimaluste ja -kohustuste haldusaktiga nullini redutseerimine, vaid vastava õigusliku regulatsiooni muutmine seadusandja poolt.

27. Riigikohus on küll möönnud, et loa andmisel elektriseadme kasutamiseks saab pidada vangla sisekorraeeskirja rikkuvaks eseme kasutamist, mis on määratletud keelatud esemena.⁷ Samas on seadusandja VangS § 31 lõikes 2 nõuavalt möönnud, et raadio ei ole olemuselt keelatud ese (kui tegemist oleks igal juhul keelatud eseme tunnustele vastava seadmega, poleks põhjust raadio kasutusse lubamist erisättega võimaldada) ning raadio ja teleri VangS § 15 lõike 4 alusel keelatud esemeks tunnistamine vanglateenistuse poolt põhjusel, et neid on keerukas läbi otsida, muudab VangS § 31 lõikes 2 sisalduva normi ja sellega ka seadusandja tahte haldusaktiga raadiovastuvõtjate osas sisuliselt tühiuks. Sellist olukorda ei tohiks aga võimude lahususel põhineva õigusriigi õiguskorras tekkida.

28. Eelnevast tulenevalt on käesoleval juhul minu hinnangul Viru Vangla direktori 05.03.2010 käskkirja nr 1.1-1/51 punkt 1.26¹ välistanud seadusega pandud kaalutusõiguse teostamise kohustuse osas, millega on keelatud Viru Vangla kinni peetavatel isikutel omada isiklikku raadiovastuvõtjat. Selline regulatsioon ei taga võimalust kaaluda kinni peetavate isikute omandipõhiõiguse igakordset riivet individuaalselt ning seega ei ole nimetatud käskkirja punkt vangistusseadusega kooskõlas.

29. Märgin lisaks, et samas ei tähenda kaalutusõiguse välistanud normi kehtetuks tunnistamine, et kinni peetaval isikul tekib Viru Vanglas tingimusteta õigus VangS § 31 lõikes 2 nimetatud eseme isiklikuks kasutamiseks. Nagu eespool mainitud, on sellise otsuse langetamine pädeva vanglaametniku kaalutusõigus ning tema ülesandeks jääb igal konkreetsel üksikjuhtumil hinnata asja isiklikuks kasutamiseks andmise lubatavust (st loa võib anda juhul, kui vastava seadme kasutamine ei riku vangla sisekorraeeskirja ega häiri teisi isikuid).

2. Avaldaja taotluse lahendamise õiguspärasus

30. Avaldaja 09.01.2012 esitatud taotluse läbivaatamisel ei rakendanud Viru Vangla talle VangS § 31 lõikega 2 pandud kaalutusõigust. Kuivõrd selline diskretsioonivolituse mittekasutamine kujutab endast olulist diskretsiooniviga, on vangla langetanud otsuse seaduses ettenähtud korda järgimata. Seetõttu ei saa tehtud otsust lugeda õiguspäraseks.

31. Kui avaldajal peaks endiselt olema soov taotleda talle raadio väljastamist, tuleb tema vastava avalduse läbivaatamisel rakendada seaduses ettenähtud diskretsioonivolitust ning kaaluda konkreetsel juhul raadio väljastamise lubatavust. Samuti tuleb isiklike raadiote kambrisse kasutada andmisel otsustamisel igal üksikjuhul kaalutusõigust teostada ka edaspidi ja teiste kinni peetavate isikute suhtes.

⁷ Vt RKHKo 09.06.2010, 3-3-1-32-10, p 19.

32. Lisaks taotluse lahendamise õiguspärasuse sisulisele hindamisele on käesoleval juhul probleemseks osutunud ka avaldaja taotluse rahuldamata jätmise otsuse peale esitatud vaide menetlemine HMS § 80 lõikes 1 sätestatud tähtaega järgides. Vangla on pidanud avaldaja 27.02.2012 esitatud vaidet nõuetele vastavaks (pole andmeid, et vangla oleks puudusi tuvastanud) ja edastanud selle 14.03.2012 Justiitsministeeriumisse. Seega toimus vaide edastamine enam kui 7 päeva pärast vaide saamist.

33. Kuigi leian, et Viru Vangla ei järginud avaldaja 27.02.2012 esitatud vaide menetlemisel HMS § 80 lõikes 1 sätestatud tähtaega, ei pea ma vajalikuks selle konkreetse juhtumi osas Teie poole eraldi õiguspärasuse ja hea halduse tava järgmise soovitusena pöörduda. Seda seetõttu, et vangla tunnistas vaide Justiitsministeeriumile edastamise hilinemist ning on tulevikus selliste juhtumite vältimiseks teinud üksustes täiendavat selgitustööd. Samuti ei põhjendanud vaide esitamisega hilinemine avaldajale olulist kahju, kuivõrd tema vaide võeti Justiitsministeeriumi poolt menetlusse, mille tulemusena koostati kehtiv vaideotsus.

III Järeldused ja soovitused

34. Kokkuvõtvalt ei ole minu hinnangul Viru Vangla direktori 05.03.2010 käskkirja nr 1.1-1/51 punktist 1.26¹ tulenev regulatsioon (osas, millega on välistatud kinni peetavatele isiklike raadiote väljastamine) kooskõlas kehtiva õigusega, kuivõrd selline regulatsioon välistab VangS § 31 lõikega 2 vanglaametnikele pandud diskretsioonivolituse teostamise. Nimetatud sättes sisalduva kaalutlusõiguse rakendamine on HMS § 4 lõikest 2 tulenevalt kohustuslik ning sellise diskretsioonivolituse mittekasutamine kujutab endast olulist diskretsiooniviga.

35. VangS § 31 lõike 2 rakendamisel tuleb selle normi kohaldajal igal konkreetset üksikjuhtumil kaaluda, kas loa andmise eeldused on täidetud. Sellise otsuse langetamine on piiratud sättes toodud kaalutlustega ning piisavaks aluseks otsuse langetamisel ei saa olla asjaolu, et Viru Vangla tagab kinni peetavatele isikutele raadio kuulamise võimaluse. Loa andmisest võib keelduda üksnes juhul, kui loa objektiks oleva asja kasutamine rikub vangla sisekorraeeskirja või häirib teisi isikuid. Keeldumise aluste olemasolu tuleb tuvastada iga üksikjuhtumi puhul eraldi.

36. Avaldajale raadio väljastamise otsustamisel on Viru Vangla jätnud teostamata VangS § 31 lõikes 2 sisalduva kaalutlusõiguse. Selline diskretsioonivolituse mittekasutamine kujutab endast olulist diskretsiooniviga, mistõttu ei ole langetatud otsus õiguspärane.

37. Seoses eeltooduga teen Viru Vanglale järgnevad soovitused:

- viia kinni peetavatele isikutele isikliku raadiovastuvõtja kambrisse kasutamiseks väljastamist puudutav regulatsioon kooskõlla kehtiva õigusega (eeskätt tunnistada senisel kujul kehtetuks Viru Vangla direktori 05.03.2012 käskkirja nr 1.1-1/51 punkt 1.26¹);
- edaspidi teostada seadusega ette nähtud alustel ja piirides kinni peetavate isikute isiklike raadiote kambrisse kasutada lubamise otsustamisel igal konkreetset üksikjuhtumil kaalutlusõigust.

38. Palun edastage mulle ühe kuu jooksul alates käesoleva kirja saamisest teave, kuidas on minu antud soovitusi rakendatud.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Teder

Koopia: Justiitsministeerium (info@just.ee)